

„Na jaře školství nebylo připraveno, a jestli jsme se něco naučili, tak používat výukové platformy. Myslím, že český učitel udělal obrovský pokrok. Co nedokázala léta školení ICT technologií, to dokázal koronavirus. Teď řešíme, jak výuku uchopit, aby byla smysluplná i v online prostředí. Doufáme, že se to teď podaří lépe. Už jsme si osahali, jak děti nepřetěžovat, jak zadávat úkoly, jak jim dovolit, aby si samy organizovaly práci, ale je to pořád docela těžké,“ odpovídala předsedkyně Učiteléské platformy Petra Mazancová ve [Fokusu Václava Moravce](#) o učitelích a jejich povolání na otázku, zda jsou školy připraveny na online výuku.

Krátce

- **Základní školy od pondělí spustily „střídavou“ výuku, od středy učí distančně i na prvním stupni.** „Už dnes víme, kdy tyto školy otevřeme. Bude to 2. listopadu,“ řekl v pondělí na tiskové konferenci premiér [Andrej Babiš](#) (Novinky.cz). Následovalo několik rozporuplných vyjádření ministrů školství a zdravotnictví, která návrat do škol podmínila snížením reprodukčního čísla nebo naopak [potvrzovala slova premiéra](#) (iDnes.cz). Ředitelé si stěžovali na chaos, včetně zajištění výuky pro děti zdravotníků. „Veškerá činnost ředitele jde úplně bokem. Informace navíc chodí s obrovským zpožděním. Je to úlet. Včera jsem jenom zvedal telefony. Úplná bizarnost,“ řekl webu [Seznamzpravy.cz](#) ředitel kyjovské základní školy Radek Klech. O víkendu ale návrat dětí do škol na začátku listopadu zpochybnil i ministr vnitra Jan Hamáček. „Když jsme u těch chyb, jsem přesvědčen, že kdyby se školy 1. září neotevřely, tak v tom problému nejsme. Data ukazují, že to byl velmi silný zdroj nákazy,“ prohlásil v [Partii televize Prima](#). Pochybuje, že se 2. listopadu žáci do škol vrátí.
- **Distanční výuka je pro děti povinná, dostupnost internetu v rodinách stát ale dosud nevyřešil.** [Josef Mačí](#) v článku na [Seznamzpravy.cz](#) cituje údaje Českého statistického úřadu, podle kterého nemá v Česku připojení k internetu 3 % rodin s dětmi, 18 % jich má k dispozici pouze mobilní datové připojení. Na pořízení lepší služby není možné využít sociální dávky, „Dosud to bylo bráno jako luxus a i od úřadů práce zaznívalo, že existují přece veřejné wifi,“ říká v textu Lucie Trlířová ze Sociologického ústavu AV ČR. Podle Anety Lednové zatím není na stole žádná konkrétní nabídka od poskytovatelů připojení (Seznamzpravy.cz). Promyšleno je podle Josefa Mačí více možností, jak děti k internetu připojit, včetně uznání nákladů na internet v rámci sociální dávky nebo zřízení domény, přes kterou by se mohly bezplatně připojit k výukovým zdrojům. Vyřešen není ani problém s nedostatkem hardwaru. Řada škol navíc zatím nemá k dispozici počítače, na jejichž nákup vláda uvolnila prostředky v srpnu. Například na [Základní škole JIH v Mariánských lázních](#) objednávali v září 41 počítačů, podle ředitelky Jaroslavy Baumgartnerové by je ale kvůli vysoké poptávce všech škol v Česku měli dostat v prosinci nebo až v únoru (Seznamzpravy.cz).
- **Do online hodin se připojují „nezvaní hosté“, zvou je sami žáci.** „Když jsem se připojil do třídy, byl tam člověk, který si změnil jméno, změnil si profilové obrázky. Jména byla nevhodná, profilové obrázky taky,“ cituje server iRozhlas.cz učitele Tomáše Keberta, který se musel rychle naučit cizí lidi z vyučování „vyhodit“. [Text Jany Magdoňové](#) cituje mimo jiné i Kamila Kopeckého, který se na Univerzitě Palackého systematicky zabývá bezpečností na internetu. Podle něj jde i o bezpečnostní riziko, protože v e-learningových školních systémech jsou uloženy osobní údaje dětí.
- **Maturitní testy se nebudou známkovat, podle procenta úspěšně splněných úkolů maturant bud' uspěje, nebo neuspěje.** Novelu maturitní vyhlášky podepsal minulý týden ministr školství Robert Plaga. „Odklon od hodnocení stupni prospěchu v případě testů zdůvodnil úřad tím, že mají ověřovat minimální úroveň znalostí potřebnou k maturitě. Testy mají být podmínkou k získání maturity, ale prospěch má podle vyhlášky tvořit hodnocení ze školní maturity,“ [uvádí Kateřina Šulová na ČT 24](#). Procentuální hodnocení testu se bude uvádět [v protokolu o výsledcích maturitních zkoušky](#) (Novinky.cz).
- **Projekt Eduzměna hledá školy, které mají chuť se díky zpětné vazbě posouvat dál.** Od září začínají odborníci evaluovat, jak jsou na tom školy na Kutnohorsku, které bude v příštích letech usilovat o kvalitativní změnu v systému vzdělávání. Vedle toho [hledají školy z celého Česka](#), které by měly chuť se zapojit do evaluačního výzkumu a vytvořit tzv. kontrolní vzorek pro to, co se bude v příštích letech odehrávat právě na Kutnohorsku. Školám, které se zapojí do evaluace, nabízí nejen bezplatné testování a průzkumy po dobu čtyř let, ale především z nich plynoucí zajímavá data a informace, které budou moci využít pro vlastní strategické plánování.
- **Vyzýváme k soucitu s těmi, které může vir připravit o život, i s těmi, kteří ponесou druhotné následky.** EDUin se připojil k výzvě neziskových organizací [#NekašlejmeNaDruhé!](#) Ta vyzývá k dodržování základních pravidel, o kterých víme, že fungují. „Vyzýváme k soucitu s těmi, které může vir připravit o život, i s těmi, kteří ponесou druhotné následky. Jde často o naše klienty: obyvatelé domovů seniorů a klienty pečovatelských služeb, lidi bez domova, s psychickým nebo zdravotním hendikepem, sociálně slabší. Další ponесou následky kvůli délce opatření a propadu ekonomiky, a našimi klienty se stanou,“ upozorňuje výzva neziskových organizací.

V souvislostech

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD ZKRITIZOVAL MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ ZA TO, JAK UTRÁCELO PENÍZE URČENÉ NA INKLUZI

Kontrolovány byly údaje na projekty a programy zaměřené na společné vzdělávání vynaložené do 30. června 2019. Národní kontrolní úřad (NKÚ) přitom prověřoval, zda byly peněžní prostředky z evropských výzev i ze státního rozpočtu vynaloženy účelně. NKÚ ministerstvu školství vytýká, že se mu nepodařilo učitele včas připravit na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Všimá si toho, že projekty určené k podpoře společného vzdělávání i pedagogické praxi byly schváleny až v roce 2017, „a přinášejí vybraným školám potřebné kompetence a metodickou podporu fakticky až od roku 2018, respektive 2019“, přestože inkluzivní novela vstoupila v platnost v roce 2016.

Zpráva si ale všímá například i toho, že mezi projekty určenými pro rozvoj vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami chybí takové, které by se zabývaly potřebami nadaných dětí. Upozorňuje také na to, že ministerstvo školství z Operačního programu Věda, výzkum a vzdělávání poskytlo podporu jen běžným základním školám: „Podpora speciálních škol z kapitoly MŠMT prostřednictvím rozvojových a dotačních programů (tj. nad rámec financování regionálního školství) byla ukončena v roce 2015. MŠMT v současné době nepočítá s vyhlášením zvláštního programu určeného výhradně na podporu speciálních škol.“ Část z vyčleněných 32,3 miliard korun, které prošly přes ministerstvo školství, ministerstvo pro místní rozvoj a Magistrát hlavního města Prahy, nebyla podle zprávy NKÚ vynaložena účelně.

Otázkou podle autorů závěrečné zprávy zůstává také udržitelnost výsledků řady systémových projektů, které byly financovány z velké části z evropských fondů. Kontroloři z NKÚ ministerstvu školství vytýkají, že u vyhlášených výzev jasně neurčili, co se s nimi stane po roce 2020, kdy končí aktuální evropské programové období. „V důsledku toho není po ukončení financování projektů z ESIF garantováno využití projektových aktivit a výstupů, které mají sloužit k rozvoji národních politik. Například využití zpracovaných metodik není u příjemců ani u koncových uživatelů nijak vymahatelné,“ upozorňuje zpráva NKÚ. Z prostředků Operačního programu Věda, výzkum a vzdělávání jsou přitom podle zprávy financovány i odborní pracovníci, kteří poskytují podporu nedostatečně připraveným učitelům (školní psycholog, speciální pedagog). „Zpráva Nejvyššího kontrolního úřadu na celou věc společného vzdělávání nahlíží velmi jednostranně a zejména bez širší znalosti celé problematiky, což negativně ovlivňuje její závěry,“ [okomentovala závěry NKÚ pro iDnes.cz](#) mluvčí ministerstva školství Aneta Lednová.

Zprávu z kontrolní akce Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu vynakládané na podporu společného vzdělávání žáků [najdete zde](#).

V červnu Češi věřili, že koronavirus zůstane za hranicemi, v polovině září už bylo vše jinak

I když v polovině září ještě denní nárůsty počtu pozitivně testovaných nebyly zdaleka tak alarmující jako dnes, 75 % obyvatel Česka starších 15 let se o epidemii koronaviru zajímalo, třetina z nich velmi intenzivně. Vyplývá to ze zprávy Centra pro výzkum veřejného mínění, které se zabývalo obavami a očekáváním české veřejnosti v souvislosti s pandemií. V květnu to bylo 85 % oslovených lidí. O své zdraví se jich ale v polovině září obávalo více než v květnu – 57 %, zatímco v květnu to bylo 47 %.

Už v září přitom ve společnosti narůstal pesimismus ohledně vývoje epidemie ve světě i u nás. Jen zhruba desetina oslovených byla přesvědčena, že se situace zlepší, 66 % očekávalo další zhoršení. Autoři výzkumu porovnali tato čísla s výsledky předcházejících průzkumů. „Zatímco v červnu letošního roku převažoval pesimismus pouze ve vztahu k vývoji ve světě, kdežto ve vztahu k Evropě byly oba tábory vyrovnané, a v případě České republiky dokonce převážil optimistický pohled na věc, v současnosti vidí česká veřejnost situaci značně černě na všech 3 úrovních, přičemž mezi nimi není prakticky žádný rozdíl,“ konstatují v závěrečné zprávě.

Závěrečnou zprávu z průzkumu Nový typ koronaviru – zájem, obavy a očekávání české veřejnosti – září 2020 (Centrum pro výzkum veřejného mínění) [najdete zde](#).

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z EDUKalendáře)

20. 10., 9.45, Online konference S asistenty k lepší škole

22. 10., 9.30, Online konference: Dlouhodobá jazyková podpora žáků s OMJ jako prevence školní neúspěšnosti

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT